

Posudek diplomové práce TEREZY SVOJTKOVÉ
Verbální perifráze v italštině a korsičtině
FFUK, Ústav románských studií

Diplomantka si vytkla za cíl prozkoumat verbální perifráze v italštině a korsičtině. V úvodu se nejprve věnuje perifrázi obecně a zejména podává definici perifráze verbální, opírajíc se zejména o klasifikaci M. Haspelmantha. Poté přináší zajímavé porovnání perifrastických konstrukcí v několika světových jazycích a v češtině. V druhé části práce jsou pak zevrubně pojednány perifráze v italštině. Po všeobecném výkladu, v němž se zabývá především otázkou vidu a povahy slovesného děje (s hlavními referencemi na S. Hamplovou a P. M. Bertinetta), pak postupně analyzuje veškerý repertoár italských slovesných perifrází a výklad ilustruje přesvědčivým počtem příkladů. Ve třetím velkém oddíle jsou obdobně prozkoumány verbální perifráze v korsičtině, nejprve nás však diplomantka seznamuje s historií korsičtiny na pozadí dějin ostrova. Práce je zakončena krátkým shrnutím v češtině, italštině a angličtině.

Tereza Svojtková zpracovala obecně zajímavý jev verbálního systému, poukázala na analogie a odlišnosti mezi dalšími, zejména románskými jazyky, dobře si počínala při popisu perifrází v italštině a korsičtině. Také už jen zařazení korsičtiny mezi zkoumané jazyky je nepochybně přínosem. Takto v hrubých rysech je práce dobře rozvržena a je zvládnuta. Jejím nedostatkem – a to nikoli podružným – je množství chyb a nepřesností, jak věcných, tak především jazykových.

Některé jsou zřetelně způsobeny spěchem a nedostatečnou kontrolou (např. podivně zkopírovaná stránková číslice do slova na s. 41-46: *4Iorničtině* apod., s. 14 – *diafastická*, *diastrická*, s. 17 v nadpisu a Obsah: *futur récent* má být *passé récent*). Další jsou patrně způsobeny automatickými opravami nastavenými na češtinu: *profesore* - 31, *reforma* – 28 (2x), *unisono* místo *uniscono* (2x na v italském resumé). Italské resumé má navzdory nepatrnému rozsahu mnoho dalších chyb: *abbiamo provato di fare, teoretica, infinitivo*, dvojí zápor *neanche...non sono*. V poslední větě nesprávné použití *nonostante* zcela znejasňuje smysl celého souvětí.

Na několika místech, zřejmě vlivem cizojazyčné předlohy, není dodrženo aktuální členění větné: s. 31 dvě věty za sebou zakončené *...pomocí statických sloves*; podobně je východisko výpovědi na konci věty na s. 41 – *...pronikat na Korsiku. ...jediným vyučovaným jazykem na školách. ...se přestávají psát i noviny v italském jazyce*. 46 – *Perifráze... je... nejpoužívanější z nich*.

Ani překlady uváděných příkladů nejsou vždy v pořádku: s. 30 – *Lod' se začala... topit*. 25 – *Luigi odešel běžíc*. S. 45 – *povinnuje mladé muže*

Další chyby jsou věcného rázu: na s. 32 se směšují slovesa *andare* a *venire*, přičemž u věty č. 53 *...quelli (sic!) gioielli che vennero portati...* neplatí možné interpretace v závorce, jde tu jednoznačně o pasivum.

Na s. 33 nerozumím výroku *Ojediněle je podmět vyjádřen jinou než třetí osobou, především chceme-li ho zdůraznit*. Volbu osoby přece neurčuje důraz, patrně měla autorka na mysli užití osob. zájmena, to ale tady není relevantní.

Podobně nesrozumitelně působí na s. 35 – *Iniziare a + infinitiv má natolik obecný význam, že se jen obtížně může pojit s neživotným podmětem*.

Nejasná je pasáž na s. 48 – *Substantiva končící na -re, tvořená od infinitivu sloves (sic!) ... jsou více substantizovaná než ta, která mají tvar jako infinitiv sloves a odlišují se od něj jen členem...*

Obdobně s. 23 – *Jenom dva italské časy dokážou určit slovesný vid, a to imperfektum a passato remoto...*

S. 23 - *...pomocí modifikačních přípon* (uvedené příklady jimi nejsou)

Nepřesné formulace jsou např. na s. 44 a 54, kde se říká, že verbální perifráze se vážou nebo pojí s některými slovesnými tvary (jsou přece jejich součástí); s. 49 – *V korsičtině je italská perifráze ... nahrazena perifrází...*; s. 7 – *...jazyky, které mají tendenci vyvarovat se flexi (sic!)*; 41 – *toskánština, která se později stala jazykem italštiny*.

Počet chyb pravopisných, gramatických a interpunkčních, stejně jako některé neobratnosti stylistické bohužel poněkud degradují slibný námět, který je – opakuji – celkově správně uchopen a až na drobnosti dobře zpracován. Domnívám se tedy, že i přes uvedené nedostatky mohu diplomovou práci Terezy Svojtkové doporučit k obhajobě.

1.6.2011

Mgr. Jiří Špaček
oponent diplomové práce